

Іспит милосердя

Дзенькнув вхідний дзвінок. Мама відчинила двері. На порозі стояла Наталочка з маленьким рудим кошеням.

— Мамо, можна взяти котика до себе? Він нічий.

— Гарзд, — погодилась мама, — нагодуй його молочком.

Наївшись і відіспавшись, котик показав усе, що вмів: стрибав, ховався, качався на спині, доганяв власний хвіст. Так він дякував дівчинці за теплий притулок і ласку.

Наталочка весело сміялася і пестила малюка. Повернувся з роботи тато.

— Наша “котяча мама” знайшла собі нового вихованця? — посміхнувся він, побачивши веселу метушню.

— Так, — відповіла Наталочка. — Дивись, який гарний в мене Рудик!

Після вечері тато увімкнув телевізор. З екрана дивилась старенька: очі сповнені сліз, руки трусяться, у голосі — відчай.

— Не знаю, як далі жити, — говорила вона. — Іноді не маю сили навіть з ліжка встати. Дякувати Богу, чужі люди продукти з магазину приносять, а то давно пропала би.

— Ой! Бі-і-і-дна ... — жалібно протягнула Наталочка. — А де ж її діти, чому не допоможуть?

— Може, немає або померли, — відповіла мама. — Хто ж бо отак рідну матір саму залишив?

— Я вас ніколи не залишу, — палко прошепотіла дівчинка, обіймаючи однією рукою тата, а другою — маму.

Батьки перезирнулися: добра у них донечка росте, милосердна.

Так повернуло життя, що Наталчине милосердя повинне було пройти випробування. Якось тато зателефонував мамі на роботу:

— З бабусею Ганею сталася біда: впала на підлогу і не змогла сама підвестися. Ледве доповзла до телефону, щоб мене викликати. “Швидка” вже тут. Поміряли тиск і зробили укол. Бабця дуже налякана.

Баба Ганя була далекою маминою родичкою. Мама нею опікувалася: возила продукти, прибирала, прала. Бабця мала дев'яносто років і жила сама у двокімнатній квартирі в іншому кінці міста.

— Слава Богу, що нічого собі не зламала, — сказала мама. — Мабуть, настав час забрати її до себе.

Баба Ганя не хотіла залишати своєї домівки. Батьки довго вмовляли її переселитися на зиму до них. Нарешті старенька погодилася, і спокійне життя скінчилося: до бабці викликали “швидку”, запрошували священика, лікарів, медсестер. Поселили її у невеличкій спальні, мама перейшла жити до Наталочки, у прохідну кімнату, а тато — на кухню.

Бабця, шаркаючи ногами і постукуючи палицею, ходила туди-сюди через Наталчину кімнату. Дівчинка нервувала: підвищувала голос, гримала дверима.

... Яюсь перезимували.

— Мамо, вже весна. Час бабі Гані повертатися додому.

— Доню, вона зовсім немічна, ледве чує і погано бачить. Їй сподобалось у нас і вона хоче залишитися.

— А чом не сподобатися? Ти їй догоджаєш, а вона крутить тобою, як хоче. Вона хитра і зла! Тільки про себе дбає. Заберіть її з хати! Від неї неприємно пахне! До мене подруги перестали ходити! — кричала Наталя, бризкаючи слізьми.

Мама не розсердилась, а тихенько сказала:

— Потерпи, доню, це — старість. Я не можу бабусю виселити, бо це для неї – передчасна смерть.

Тато підтримав маму. Дівчинка ображено схлипувала, не погоджуючись із рішенням дорослих.

Одного разу мама затрималася на роботі, і удома були тільки баба Ганя і Наталочка.

— Маріє! Маріє! — покликала бабця зі своєї кімнати.

— Мама немає! — строго відказала Наталя.

У сусідній кімнаті щось зашаруділо — і почувся стукіт. “Мабуть, палиця впала”, — подумала дівчинка.

— Ох-ох-ох! — тихо промовила старенька. Наталя наважилася і вперше за півроку зайшла у сусідню кімнату. Увімкнула світло.

— Хто це? Марія? — запитала бабуся. — У мене палка кудись поділась і я хочу їсти.

Наталя подала палицю. Бабуся подякувала і кінцем палиці почала висувати з-під стільця капці. Один витягнула, а другий ніяк не могла намацати. Серце у дівчинки стислося від жалю: “Чого я стою? Для мене ж зовсім неважко дістати взуття”. Наталя нахилилася, швидко взяла бабуся і провела на кухню. Там розігріла вечерю і погодувала стареньку. Зробила все так, як робить мама.

Бабуся щиро дякувала та ще й вибачалася, що спричиняє їй клопіт.

Незабаром прийшла з роботи мама — і бігцем на кухню, бабця ж голодна. Наталочка слідом.

— Мамочко, не турбуйся. Я вже нагодувала бабуся.

— Ти — моє сонечко! — зраділа мама і поцілувала дочку.

— Це було зовсім не важко. Бабуся Ганя така вдячна. Відгадай... скільки разів за вечір вона мені подякувала? Аж десять!

— Так, старі люди дуже вдячні, бо те, що для нас просто, для них дуже складно.

Старість — великий іспит. Для старих — на терпіння, для їхніх близьких — на милосердя.

ЗМІСТ

1. Іспит милосердя	2
2. Кошеня	6
3. Не проходи мимо	8
4. Дати чи ні?	10
5. Олег	12
6. Чорниці	15
7. Молодші сестрички	17
8. Жебрак із собаками	18
9. Погляд	20
10. Морозиво	21
11. Біле намисто	23
12. Скільки разів пробачати?	25